Behandeling

Azathioprine bij longziekten

Bij een ernstige ontstekingsziekte van de longen die kan leiden tot littekenvorming van longweefsel, kan de arts starten met een behandeling met azathioprine.

Uw longarts wil starten met het gebruik van azathioprine omdat u onvoldoende heeft gereageerd op andere medicijnen of omdat u teveel bijwerkingen hiervan had. Het kan ook als vervanging zijn bij langdurig gebruik van prednison. Dit omdat Prednison eventueel bijwerkingen kan geven op de lange termijn.

(073) 553 24 63
Maandag t/m vrijdag 8.30 – 12.00 uur en van 13.30 - 16.30 uur

De behandeling

Wat is azathioprine?

Azathioprine is een langzaam werkend medicijn. Het onderdrukt het ziekteproces. Mogelijk kan hierdoor het proces van littekenvorming in uw longen tot stilstand worden gebracht.

Azathioprine is een ontstekingsremmer die onder andere ook bij ontstekingsziekten van de darmen of reuma wordt gebruikt. Bij u is uw longaandoening de reden geweest dat dit medicijn is voorgeschreven.

Hoe gebruikt u azathioprine?

Azathioprine is een medicijn in de vorm van tabletten van 25 mg en 50 mg. Uw arts bepaalt de dosering door uw gewicht. Vaak krijgt u een opbouwschema om de beste dosering te bereiken. Het ophogen van het medicijn gebeurt pas na een belafspraak en overleg met de verpleegkundig specialist.

- Neem de tabletten 2 keer per dag, in de ochtend en in de avond.
- Neem de tabletten tijdens of direct na het eten in. Voedsel voorkomt mogelijk de misselijkheid.
- U mag azathioprine niet innemen met melk of zuivel (koemelkproducten), zoals yoghurt, karnemelk of vla. Neem azathioprine in ten minste 1 uur vóór het gebruik van melk of zuivelproducten of 2 uur na het gebruik van melk of zuivelproducten.
- U mag tijdens het eten wel kaas en boter op uw brood gebruiken. Ook mag u koffiemelk of cappuccino gebruiken.
- U mag de tabletten niet stuk breken, fijnmaken of kauwen. Het is belangrijk dat u niet in contact komt met de inhoud van de tablet.
- Was uw handen na het innemen van de tabletten.
- U moet de tabletten zelf uit de verpakking halen, als u dat kunt. Kunt u dit niet? Dan mag iemand anders dat voor u doen, bijvoorbeeld een familielid.
- Zet iemand anders uw medicijnen voor u klaar? Dan moet die persoon wegwerphandschoenen dragen.
- Gebruikt materiaal, zoals een medicijnbekertje, kunt u gewoon weggooien in de afvalemmer.

- Bent u een tablet vergeten? Dan kunt u die later op diezelfde dag nog innemen (binnen 12 uur).

Geneesmiddelen en milieu

- Bestel niet meer medicijnen dan u denkt nodig te hebben.
- Spoel medicijnen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak.
- Lever oude medicijnen in bij de apotheek als u ze niet meer gebruikt. Als u medicijnen op de juiste manier afvoert, worden ze op een verantwoorde manier vernietigd en komen ze niet in het milieu terecht.

Betrouwbare informatie over medicijnen nodig?

Kijk hiervoor op www.apotheek.nl (https://www.apotheek.nl/)

Wat is het effect?

Het medicijn werkt niet direct. Het kan 12 weken of langer duren voordat u het effect ervan merkt. Als blijkt dat u goed op het medicijn reageert en er geen bijwerkingen zijn, kunt u azathioprine jarenlang gebruiken.

Bijwerkingen

Bij het gebruik van azathioprine kunnen een aantal bijwerkingen voorkomen. Deze gaan meestal weer over en verdwijnen als de arts de dosis verlaagt of als u het medicijn niet meer gebruikt.

Mogelijke bijwerkingen kort na het starten met azathioprine

- Maag- of darmklachten, zoals buikpijn, misselijkheid, diarree, overgeven en verminderde eetlust.
- Huiduitslag.
- Allergische reacties met onder andere koorts, koude rillingen en spierpijn.

Mogelijke bijwerkingen na enkele weken tot maanden

- Verhoogde kans op infecties waardoor u keelpijn of koorts kunt krijgen. Dit wordt veroorzaakt door een stoornis in de bloedaanmaak waardoor het aantal witte bloedcellen te laag kan worden.
- Bloedarmoede door een verminderde aanmaak van rode bloedcellen.
- Spontaan ontstaan van blauwe plekken of een bloedneus. Dit kan het gevolg zijn van een verminderde aanmaak van het aantal bloedplaatjes.
- Stoornissen van de leverfunctie. Hiervan merkt u zelf meestal niets. Soms kunt u pijnklachten krijgen rechtsboven in de buik of gele verkleuring van huid en/of oogwit. Uw arts controleert uw bloed regelmatig hierop. Deze leverfunctiestoornis verdwijnt weer als uw arts de dosis heeft verlaagd.
- Op de lange termijn kunnen in zeldzame gevallen tumoren (bijvoorbeeld van de huid) voorkomen.

Wanneer neemt u contact op?

Heeft u 1 of meerdere van bovengenoemde bijwerkingen en gaan deze niet over? Neemt u dan contact op met de verpleegkundig specialist of longarts. Het is belangrijk dat u direct belt bij:

- Koorts hoger dan 38.5 °C.
- Infecties.
- Een bloedneus.
- Als er spontaan blauwe plekken ontstaan.

Wat is belangrijk als u azathioprine gebruikt?

Bloedonderzoek

Voordat u start met azathioprine laat u bloedprikken. Via dit bloedonderzoek wordt bepaald of uw lichaam het medicijn niet versneld of vertraagd afbreekt.

Ook tijdens de behandeling met azathioprine laat uw arts regelmatig uw bloed onderzoeken. Dit is om het aantal bloedcellen te controleren en om eventueel uw dosis aan te passen. U krijgt de uitslag van het bloedonderzoek via een e-consult in MijnJBZ of we bellen u hierover.

Bloedverdunnende medicijnen

Gebruikt u bloedverdunners via de trombosedienst? Meld dit dan altijd bij uw arts. U moet zelf contact opnemen met de trombosedienst als u start met azathioprine, als de dosering van dit medicijn wijzigt of als u stopt met het gebruik ervan.

Wisselwerking met andere medicijnen

Bepaalde medicijnen, voedingssupplementen, homeopathische middelen of vitamine gaan niet samen met azathioprine. Overleg het gebruik of wijzigingen hiervan altijd met uw arts voordat u start met de nieuwe medicijnen.

Alcohol

We raden u aan om geen alcohol te drinken. Wilt u toch alcohol drinken? Drink dan niet meer dan 1 glas per dag.

Zonlicht en UV-straling

Vermijd zonlicht en UV-straling op uw huid als u azathioprine gebruikt. Draag daarom beschermende kleding en/of smeer u in met een zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor (factor 30 of hoger). Wij raden u af om onder de zonnebank te gaan. Controleer regelmatig uw huid op veranderingen.

Vaccinaties

- Wij raden u aan om ieder jaar een griepprik te halen bij uw huisarts.
- Ook raden we aan om een coronaprik te halen. De Rijksoverheid bepaalt wanneer en waar u deze moet gaan halen.
- Vaccinaties met een verzwakt levend vaccin, zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts, oraal poliovaccin of BCG moet u vermijden tijdens het gebruik van azathioprine. Overleg met uw behandelend arts, apotheek of huisarts als u een vaccinatie nodig heeft.

Vruchtbaarheid

- Als u zwanger wilt worden moet u tenminste 3 maanden voor een mogelijke zwangerschap stoppen met de behandeling. Dit geldt zowel voor vrouwen als mannen.
- Overleg altijd met uw arts als u nadenkt over een zwangerschap.
- De anticonceptiepil kan minder goed werken door het gebruik van azathioprine. Gebruik daarom een extra maatregel om een zwangerschap te voorkomen (anticonceptie).

Zwangerschap

U mag azathioprine niet gebruiken als u zwanger bent. Dit omdat er een vergrote kans is op aangeboren afwijkingen bij het kind. Zorgt u daarom tijdens de behandeling met azathioprine voor een goede anticonceptie.

Borstvoeding

U mag azathioprine niet gebruiken als u borstvoeding geeft.

Bewegen

Bewegen is goed om verdere achteruitgang te voorkomen en uw welzijn te bevorderen. Het versterkt ook uw weerstand tegen ziekten. Zelfs als u een longziekte heeft of zuurstof gebruikt, is dagelijks bewegen op een manier die bij u past belangrijk. Twijfelt u over wat wel en niet mag in uw situatie? Of vindt u het moeilijk om de juiste balans te vinden? Bespreek dit dan met uw (arbo- of bedrijfs)arts, verpleegkundig specialist, longverpleegkundige of fysiotherapeut.

Verwerking en acceptatie

De ziekte is zeldzaam en helaas niet te genezen. Het heeft een grote impact op uw dagelijks leven. Naast gezondheidsproblemen kunt u ook te maken krijgen met verlies van sociale contacten, werk, inkomen en toekomstperspectief. We raden aan om uw netwerk op de hoogte te houden van uw ziekte en de gevolgen ervan. Dit kunt u bijvoorbeeld doen via de app Stamps (https://stamps-app.com/), waarmee u iedereen in één keer op de hoogte kunt stellen.

Omgaan met energie

Mensen met een chronische ziekte voelen soms vermoeidheid en hebben moeite met hun energiebalans. Kijk voor meer informatie over hoe u hiermee kan omgaan bij deze folder (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/omgaan-met-uw-energie-bij-een-chronische-aandoening#paragraph-specific-department-information-160830).

Controles

Bloedcontrole

Bij de start en tijdens de behandeling met azathioprine laat uw arts regelmatig uw bloed onderzoeken. Dit is om het aantal bloedcellen te controleren en om eventueel uw dosis aan te passen.

Wanneer krijgt u de uitslag van het bloedonderzoek

Uw behandelaar bespreekt met u hoe u de uitslag van het bloedonderzoek krijgt.

Bij onduidelijkheid hierover kunt u bellen naar de polikliniek Longgeneeskunde of een e-consult sturen via MijnJBZ.

Heeft u nog vragen?

Heeft u vragen over het gebruik van azathiopreine, stelt u die dan gerust aan de longarts of verpleegkundig specialist (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/spreekuur-verpleegkundig-specialist-longgeneeskunde#paragraph-specific-department-i

nformation-1651). Ook wanneer u last heeft van bijwerkingen door het medicijn kunt u bij hen terecht. Zij zijn te bereiken via telefoonnummer (073) 553 24 63.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis neemt u mee:

- een geldig identiteitsbewijs
- uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO).

Hier vindt u meer informatie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee) over wat u moet meenemen.

Afspraak op onze locatie in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen, Rosmalen of Zaltbommel? Meld u eerst digitaal aan. Lees hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden) hoe dit werkt.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Longgeneeskunde (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/longgeneeskunde)

Code LON-319

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis